

10.03.2025

Suomen Metsästäjäliitto /
Varsinais-Suomen piiri ry
Ihattulantie 292
23310 Taivassalo

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: Lausuntopyyntö 19.2.2025 (Dnro VN/36093/2024)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Suomen Metsästäjäliiton Varsinais-Suomen piiri ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta. Tämä esitys sisältää hyviä tavoitteita, mutta koska esityksen valmistelu on jäänyt puutteelliseksi, haluamme kiinnittää huomion seuraaviin asioihin, jotka koemme tärkeiksi omalla toimialueellamme ja jotka tulee sisällyttää lakiesitykseen:

- Kannanhoitoalueiden määrittely.** Suomen susipopulaatio on osa suurta Venäjän susipopulaatiota eivätkä maantieteelliset tai ajalliset kriteerit tue Suomessa olevan erillisiä geneettisiä populaatioita. Suomeen tulee määrittää kannanhoitoalueet ja kirjata perusteet niiden määrittämiseksi sekä määritellä suurin sallittu saalismäärä kannanhoitoalueittain.
- Alueellinen päätöksenteko.** Suurpetokantojen hallinnan tulee perustua alueelliseen päätöksentekoon, jotta voidaan huomioida paikalliset olosuhteet, erityispiirteet ja tarpeet. Lakiesityksessä tulee varmistaa, että alueelliset päättäjät ja Suomen riistakeskus voivat tehdä päätöksiä siten, että alueellisuuden huomioiminen toteutuu. Esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa suurpetojen lupapäätökset tehdään paikallisella tasolla, mikä lisää luottamusta ja läpinäkyvyyttä.
- Suurpetokantojen viitearvot.** Eduskunnan tulee päättää viitearvot eri suurpetokannoille ja nämä tulee kirjata lakiin erillisinä pykälinä suurpetopolitiikan jatkuvuuden ja ennakoitavuuden takaamiseksi. Asetuksella säädetään viitearvon ylimenevän kannanosan metsästys ja tämä luo selkeät edellytykset kannanhoidolliselle metsästykselle ja turvaa tasapainon suojelun ja kannanhallinnan välillä.
KHO on ennakkopäätöksessään KHO 2020:29 todennut, että 150 suden kanta on lainvoimaisesti elinvoimainen. Koska Luonnonvarakeskuksen viitearvotyökalu perustuu virheelliseen oletukseen, että Suomessa on kaksi erillistä susipopulaatiota, ei kyseistä laskuria voida käyttää viitearvon laskemiseen. Näkemyksemme mukaan edellä mainittu pienin elinvoimainen susikanta on Suomessa riittävä, sillä itärajan takana Venäjällä on suuri susipopulaatio, josta on jatkuva geenivirta Suomeen. Tämä on nähtävissä poronhoitoalueella, missä vakituista susipopulaatiota ei ole, mutta siitä huolimatta alueella ammutaan poikkeusluvin viitisenkymmentä sutta vuosittain ja suuri osa niistä on ennalta tuntemattomia yksilöitä. Riittävän pieni susipopulaatio mahdollistaa myös jatkuvan geenivirran, kun uudet vaeltavat suden löytävät tilaa alueelta reviirien perustamiseen.
- Oikeus suojella kotieläimiä suurpedoilta.** Lakiin tulee kirjata pykälä, joka turvaa oikeuden suojella kotieläimiä suurpedoilta. Tämä tarkoittaa oikeudellista perustaa suurpedon ampumiselle sen läheystyessä kotieläimiä tai ihmisasumuksia ilman erillistä lupaprosessia.

5. **Koirasusien poistaminen.** Koirasusien hallitsematon lisääntyminen on uhka sekä suden suojelutasolle että kansalaisten turvallisuudelle. Esitykseen tulee sisällyttää selkeä lainsäädännöllinen perusta koirasusien poistamiselle luonnosta.
6. **Valitusoikeuden rajaaminen.**
 - a) Myönnettyistä luvista voi valittaa vain ne alueelliset toimijat, joita päätös suoraan koskee.
 - b) Valitusaika luvan myöntämisestä tulisi rajata enintään kahteen viikkoon, jotta prosessi pysyy hallittavana ja metsästyslupien käytettävyys ei vaarannu.
 - c) Valitukset on käsiteltävä kiireellisenä ennen metsästyskauden alkua, jotta luvan toimeenpano ei viivästy perusteettomien valitusten vuoksi.
7. **Sosioekonomisten vaikutusten huomioiminen.** Lakimuutoksessa tulee huomioida suurpetopolitiikan sosioekonomiset vaikutukset alueen ihmisten terveyteen, asumiseen ja toimeentuloon. Suurpetokantojen hallinnan on tuettava maaseudun elinvoimaisuutta ja turvallisuutta, eikä siitä saa muodostua kohtuutonta rasitetta paikallisille asukkaille ja elinkeinoille.

KHO on jo aiemmin linjannut (KHO 2020:29), että esim. koulukyytien järjestäminen ja ihmisten käyttäytymisen muuttuminen on merkki turvallisuuden tunteen menetyksestä ja kertoo tarpeesta poikkeusluville. Ihmisten käyttäytymisen muuttuminen kasvaneista suurpetokannoista johtuen on hyväksyttävä erityinen ongelma tai tilanne, johon on puututtava poikkeusluvin.

Kotieläintuotannon harjoittajille lisääntyneet suurpetokannat aiheuttavat kohtuutonta taloudellista haittaa ja merkittävää lisätyötä, jotka on täysimääräisesti korvattava.
8. **SRVA toiminta.** Lakiesityksessä ei ole huomioitu metsästäjien virka-apuna poliisille tekemän vapaaehtoistyön merkitystä ja toimintaolosuhteinen hankaloitumista. Suurpetokantojen kasvaessa vaarallisten SRVA-tehtävien määrä lisääntyy. Lakiin tulee kirjata mahdollisuus metsästyskoirien kouluttamiseen suurpetojen jäljitystehtäviä varten.
9. **Suurpetojen kanta-arvioiden luotettavuus.** Ajantasainen ja mahdollisimman tarkka arvio suurpetokantojen koosta on kaikkien osapuolten yhteinen etu ja edellytys luotettavalle päätöksenteolle. Lakimuutoksen yhteydessä tulee ottaa kantaa mekanismeihin, joilla kanta-arvion luotettavuutta voidaan parantaa ja tunnettuja arviointimenetelmien epäkohtia parannetaan.
10. **Kannanhoidollisten poikkeuslupien perusteleminen.** Lakiin tulee kirjata, että paikalliset Riistakeskukset vastaavat kannanhoidollisten poikkeuslupien perusteleamisesta, sillä yksittäisellä luvanhakijalla ei ole mahdollisuutta tuottaa oikeuslaitoksen vaatimia poikkeuslupien perusteluja.
11. **Perinteisen metsästyskulttuurin ja riistakantojen säilyttäminen.** Lainsäädännössä on huomioitava riistakantojen turvaaminen ja perinteisen koirametsästyskulttuurin säilyttäminen. Suurpetokantojen tasapainoinen hallinta tukee luonnon monimuotoisuutta, riistanhoitoa ja mahdollistaa metsästysperinteiden jatkumisen tuleville sukupolville.

Salossa 10.3.2025

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO
VARSINAIS-SUOMEN PIIRI RY

Marko Laine
Puheenjohtaja